

Grundläggande granskning – Kultur och bildningsnämnden 2022

Revisionsrapport nr 26 2022

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Karin Selander, tfn:010-831 50 00, e-post: karin.u.selander@regionvarmland.se
Datum	2023-03-30
Diarienummer	Rev/23021
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Innehåll	3
1. Bakgrund	4
1.1 Syfte och frågeställningar	4
1.2 Avgränsning.....	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Metod.....	6
2. Granskningens resultat.....	7
2.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sin nämndplan?.....	7
2.2 Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?	8
2.3 Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?	8
2.4 Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?.....	9
2.5 Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?	9
3. Sammanfattande revisionell bedömning	10
Bilaga - Resultatsammanställning för Kultur- och bildningsnämnden	11

1. Bakgrund

Regionens revisorer ansvarar för att genomföra en årlig granskning av samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har regionens revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket beskrivs de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av årsredovisning och delårsrapport.

Den grundläggande granskningen handlar bland annat om den uppbyggnad som nämnderna har för att uppnå en fullgod styrning, uppföljning och kontroll. Revisorerna ska i den grundläggande granskningen bedöma om förutsättningar för tillräcklig intern styrning och kontroll finns, samt om det fungerar i praktiken.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet är att utifrån en översiktlig granskning bedöma om Kultur- och bildningsnämnden har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Utifrån syftet ska följande revisionsfrågor besvaras:

- *Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sin nämndplan?*
- *Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?*
- *Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?*
- *Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?*
- *Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?*

1.2 Avgränsning

Granskningen omfattar Kultur- och bildningsnämnden.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterierna kan ofta hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Revisionskriterierna kan också ha sin grund i jämförbar praxis. Granskningens revisionskriterier utgörs huvudsakligen av Kommunallag (2017:725), nämndplan och mätplan för 2022, regionplan 2022, flerårsplan för 2022 – 2024 samt nämndens reglemente.

Allmänt om nämndens uppdrag

Kultur- och bildningsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare som utses av Regionfullmäktige. Nämnden har även ett arbetsutskott som bereder ärenden och består av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Enligt Kultur- och bildningsnämndens reglemente ska nämnden fullgöra Region Värmlands uppgifter inom kultur-, bildnings- och folkhälsoområdet. Nämnden ska förvalta och utveckla de gemensamma resurserna inom dessa områden på regional nivå. Nämnden ska bland annat:

- Upprätta förslag till regionala kulturplan inom ramen för kultursamverkansmodellen samt ansvara för genomförande och uppföljning av planen.
- Fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet inom ramen för kultursamverkansmodellen.
- Fastställa riktlinjer för bidragsgivning inom nämndens ansvarsområde och fördela bidrag utifrån dessa.
- Upprätta förslag till folkhälsostrategisk plan och ansvara för Region Värmlands folkhälsoarbete som bedrivs i samverkan med länets aktörer.
- Fastställa formerna för utdelning av priser och stipendier inom nämndens ansvarsområde.
- Bedriva den regionala biblioteksverksamhet som föreskrivs i bibliotekslagen.
- Besluta om regional biblioteksplan.
- Ansvara dels för att huvudmannskapet för Region Värmlands folkhögskoleverksamhet bedrivs i enlighet med förordningen om statsbidrag till folkbildningen, dels för skolornas kostnad som inte täcks av statsbidrag eller andra medel.
- Följa utvecklingen inom folkbildningen inom ramen för Sveriges kommuner och regioners (SKR) representation av de offentligt ägda folkhögskolorna i folkbildningsrådet.
- Besluta om mobilitetsersättning för studerande från egna länet som studerar vid folkhögskola i annat län.
- Besluta om bidrag till rörelseägd folkhögskola i egna länet (Geijerskolan).
- Utgöra styrelse för Ingesund, Klarälvdalens, Kristinehamns, Kyrkeruds och Molkoms folkhögskola.
- Vara arkivmyndighet.
- Ansvara för de åtaganden som följer av att arkivmyndigheten enligt avtal med Riksarkivet fullgör arkivuppgifter avseende handlingar från bland annat statliga myndigheter samt enligt avtal ansvarar för Föreningen Värmlands företagshistorias arkiv.
- Verka för forskning, utbildning, utveckling och innovation inom nämndens sakområden.
- Svara för frågor om hållbar utveckling inom nämndens sakområden.
- Svara för internationella frågor inom nämndens sakområden.

Enligt reglementet ansvarar nämnden för personalen inom sitt verksamhetsområde. Regionstyrelsen är dock anställningsmyndighet och har därmed till uppgift att anställa och besluta om upphörande av anställning för all personal. Regiondirektören är förvaltningschef och har den ledande ställningen inom förvaltningen.

Regionstyrelsen har i uppgift att svara för personalfrågor i den utsträckning det framgår av Regionstyrelsens reglemente och sådana personalfrågor som berör regionens hela personal. Nämndens uppgift är personalfrågor som inte Regionstyrelsen ska ha hand om enligt stycket ovan, d.v.s. nämnden svarar för arbetsmiljö och övriga personalfrågor under anställningsförhållandet och som inte berör samtlig personal, såsom exempelvis ledning och fördelning av arbetet (inkl. arbetsmiljöuppgifter), kompetensutveckling och åtgärderna varning och omplacering.

1.4 Metod

Granskningsinsatsen består i att följa nämndens protokoll med tillhörande handlingar, ta del av nämndens uppgifter i delårsrapport samt årsredovisning samt de granskningar som skett av nämnden under 2022.

2. Granskningens resultat

2.1 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa i sin nämndplan?

Nämnden fastställde vid sitt möte den 5 oktober 2021 nämndplan respektive mätplan för 2022 (§193).

Av nämndplanen framgår att all planering inom Region Värmland ska utgå från Agenda 2030, det vill säga FN:s globala mål för hållbarhet. Kultur- och bildningsnämndens tre ansvarsområden kultur, folkbildning och folkhälsa bidrar till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling för att nå ett attraktivt och konkurrenskraftigt Värmland. I nämndens strategiska planer är såväl de sociala som de ekologiska och ekonomiska hållbarhetsperspektiven grundförutsättningar. Hållbarhetsmålen är därmed integrerade i såväl nämndens mål som i verksamhetens genomförande och uppföljning. I en bilaga redovisas även hur nämndens verksamhetsområden relaterar till varje mål i Agenda 2030.

I nämndplanen återges nämndens resultatmål som anges i den av fullmäktige beslutade regionplanen för 2022. Dessa är:

- Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet och fokus på ökad kulturell delaktighet och eget skapande
- Stärkt folkhälsa och folkhälsoarbete med fokus på förutsättningar för hälsa
- Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället
- Stärkt folkhälsa och folkhälsoarbete med fokus på förutsättningar för hälsa
- Ökad kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället
- Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet och fokus på ökad kulturell delaktighet och eget skapande

Mätplanen ingår som en bilaga till nämndplanen och baseras på regionplan och nämndplan för 2022. Den innehåller ett flertal indikatorer som relaterar till de ovan redovisade målen. Vissa av målen följs upp med kvalitativa indikatorer och andra av kvantitativa indikatorer. Vidare framgår av planen hur uppföljningen ska genomföras, med vilken frekvens samt vart informationen ska hämtas från.

Vid sidan av resultatmålen har nämnden även antagit särskilda uppdrag och fokus för 2022. Dessa är:

- Öka barns och ungas tillgång till kultur och idrott.
- Stärka folkhögskolorna som en betydelsefull aktör för att fler människor ska nå arbetsmarknaden.
- Folkhälsoarbetet ska fortsatt intensifieras genom utvecklad samverkan och stöd till kommunerna och civilsamhällets organisationer.
- Fortsatt fokus på hållbarhetsarbetet utifrån Agenda 2030.
- Arbeta för att minska ofrivillig ensamhet.

- Öka digitaliseringen och minska det digitala utanförskapet inom nämndens ansvarsområde.
- Löpande analysera behovet inom nämndens ansvarsområden utifrån coronapandemin och vidta åtgärder samt utvärdera redan vidtagna åtgärder.
- Arbeta för ökad delaktighet och aktivt medskapande inom nämndens ansvarsområden.
- Utveckla arbetet med utvärdering och uppföljning inom samtliga nämndens ansvarsområden.
- Återstart, omställning och fortsatt stöd till det regionala kulturlivet utifrån coronapandemin och stärkt infrastruktur inom kulturområdet.

I årsredovisningen för 2022 redovisas nämndens måluppfyllelse av de av fullmäktige beslutade resultatmålen. Likaså redovisas uppfyllelsen för de ovan återgivna uppdrags- och fokusområdena för 2022.

2.2 Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?

Nämndens arbete med uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat framgår i aktuell nämndplan. Enligt planen ska redovisning ske till fullmäktige två gånger per år genom delårsrapport och årsredovisning.

Nämnden har löpande under året fått rapportering avseende verksamhet och ekonomi i samband med sammanträden. Uppföljning av nämndplanen och mätplanen har skett genom delårsrapport i september 2022 och årsredovisning i mars 2023.

Av delårsrapporten som presenterades för nämnden i oktober framgår att nämnden per den 31 augusti prognosticerade ett underskott om 2,2 miljoner kronor. I årsredovisningen framgår att utfallet blev 0,6 miljoner kronor högre än budget. Enligt redovisningen förklaras det bland annat av att vakanser under året.

Under 2022 har en fördjupad granskning avseende hantering av verksamhetsbidrag till idéburna organisationer genomförts av revisorerna. Granskningen visar sammanfattningsvis att Kultur- och bildningsnämnden i huvudsak har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll avseende bidragsgivningen, men att det finns vissa brister.

2.3 Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?

Enligt Region Värmlands reglemente för intern kontroll ansvarar Regionstyrelsen för att årligen fastställa en intern kontrollplan som innehåller regionövergripande kontrollmoment. Nämnderna ska utifrån egen riskbedömning besluta om egna kontrollmoment vid sidan av den regionövergripande kontrollplanen. Nämnderna ska vid behov initiera åtgärder som följd av resultaten av såväl regionövergripande som egna kontrollmoment. Kultur- och bildningsnämnden har utifrån en riskbedömning tagit fram en internkontrollplan för 2022. Internkontrollplanen prioriterar de risker som

fått högst riskvärde eller de risker som nämnden vill ha extra uppsikt över och den består av bland annat kontrollmoment och återrapportering.

Nämnden fastställde internkontrollplan för 2022 i mars 2022 (§ 46). I planen har ett antal risker identifierats och bedömts utifrån sannolikhet och konsekvens:

- Verksamhetens informationstillgångar ges inte ett tillräckligt skydd
- Bristande regional samsyn kring folkhälsouppdraget gör att vi inte samverkar kring rätt saker när det gäller folkhälsa
- Svårigheter att klara arbetsmiljöansvaret
- Bristfällig arbetsmiljö
- Coronapandemin leder till att nämnden får svårt att nå sina mål inom kulturområdet
- Nämndens roll i förhållande till arkivverksamheten är otydlig
- Effekterna av det som gjorts inom folkhälsouppdraget syns inte vid uppföljning, inte mätbart
- Otydlighet kring beslutsprocesserna gällande budget
- Uppföljning och prognosarbete försvåras på grund av bristfälliga underlag
- Brist på tydlighet om uppdrag och ansvar hindrar möjliga synergier mellan olika verksamhetsområden inom regionen
- Digitalisering sker inte på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt
- Vi blir styrda av våra stödsystem exempelvis Stratsys och Raindanc

I planen anges åtgärder för att minimera riskerna, vilka som är ansvariga för att åtgärderna blir utförda, samt tidpunkter för rapportering till nämnden.

Nämnden har tagit fram en samlad uppföljning av de identifierade riskerna i form av en rapport som godkändes av nämnden i februari 2023. Av rapporten framgår att riskerna under året antingen har minskat, ökat eller är oförändrade. Förslag till åtgärder och fortsatt arbete presenteras i anslutning till respektive riskområde.

Nämnden har även i egenskap av styrelse för Region Värmlands folkhögskolor genomfört riskanalys och antagit en övergripande internkontrollplan för folkhögskolorna. Uppföljning av folkhögskolornas internkontrollplan 2022 har skett i nämnden i februari 2023.

2.4 Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Vår bedömning, utifrån en översiktlig granskning av nämndens protokoll, är att besluten ryms inom nämndens befogenheter i enlighet med det av Regionfullmäktige fastställda reglementet.

2.5 Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?

Utifrån denna översiktliga granskning bedömer vi att nämnden har en ändamålsenlig beslutsformalia.

3. Sammanfattande revisionell bedömning

Vi bedömer, utifrån en översiktlig granskningsinsats, att Kultur- och bildningsnämnden har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Av protokollen framgår att nämnden vid sina möten får löpande rapportering i enlighet med nämnpplan, mätplan och internkontrollplan.

Bilaga - Resultatsammanställning för Kultur- och bildningsnämnden

1. Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige (avseende både verksamhet och ekonomi) och brutit ned dessa till styrsignaler för verksamheten?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
1.1 Har nämnden fastställt en nämndplan i enlighet med anvisningarna i regionplanen och Allmänna bestämmelser för styrelse och nämnder?	Nämndplan samt mätplan för 2022 fastställdes av nämnden 2021-10-05 § 193 (KBN/210011).
1.2 Vilka planer och/eller mål har nämnden beslutat om i övrigt?	Under året har nämnden beslutat bland annat beslutat om Läns gemensam strategisk plan för suicidprevention i Värmland 2022-2030 samt Strategisk kompetensförsörjningsplan för Region Värmlands folkhögskolor 2022–2025. Nämnden har även beslutat om verksamhetsplaner, internkontrollplaner samt mätplaner för folkhögskolorna.
1.3 Vilka uppdrag till regionstyrelsen har nämnden beslutat om i övrigt?	Inget har noterats.

2. Har nämnden beslutat om uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt hanterat eventuella avvikelser i resultatet?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
2.1 Vilka krav ställer nämnden på uppföljning och rapportering?	Uppföljningsplan ingår i nämndplanen. Nämnden får vid sina sammanträden löpande rapportering avseende verksamhet och ekonomi.
2.2 Uppfyller rapporteringen nämndens krav?	Nämndens arbete har följts upp och rapporterats enligt anvisningarna

3. Har nämnden en övergripande process för den interna kontrollen?

Kontrollpunkter	Resultat/Bedömning
3.1 Har nämnden beslutat om en plan för uppföljning av den interna kontrollen utifrån en bedömning av risk och väsentlighet?	Nämnden har fastställt en internkontrollplan och genomfört en riskanalys för 2022. KBN/210453, 22-03-08 (§ 46),
3.2 Har resultatet av den interna kontrollen redovisats till nämnden i enlighet med nämndens beslut?	Den interna kontrollen har redovisats i samband med nämndens sammanträden i enlighet med nämndens beslut. Detta har skett genom lägesrapporter, fördjupningar, uppföljning av mätplan. Även en samlad uppföljning av de nämnds specifika riskerna har presenterats för nämnden i februari 2023 genom en rapport som nämnden godkände.

4. Har nämnden fattat beslut inom ramen för sina befogenheter?

Kontrollpunkter

Resultat/Bedömning

4.1 Ryms nämndens beslut inom delegationen/uppdraget från fullmäktige?

Inga avvikelser har noterats.

4.2 Har nämnden tagit enskilda beslut av särskild vikt som bör uppmärksammas?

Se punkt 1.2 ovan.

5. Har nämnden en ändamålsenlig beslutsformalia?

Kontrollpunkter

Resultat/Bedömning

5.1 Rapporteras delegationsbesluten till nämnden?

Av nämndens protokoll framgår att delegationsbeslut rapporteras till nämnden i samband med dess sammanträden.

5.2 Har nämndens protokoll justerats senast fjorton dagar efter sammanträdet? Har nämndens protokoll anslagits på den elektroniska anslagstavlan?

Granskningen har omfattat samtliga protokoll under 2022. Protokollen har justerats och anslagits på regionens elektroniska anslagstavla i rätt tid.

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämnders verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av 7 revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se)
